

Br:02-03-7609/1

Podgorica, 23. maj 2019. godine

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
- n/r ministra, g-dina Kemala Purišića –

Poštovani gospodine Purišiću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 111-68/19-2 od 17. maja 2019. godine, kojim se traži mišljenje na tekst Predloga odluke o utvrđivanju minimalne zarade, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Vlada Crne Gore je na sjednici od 4. aprila 2019. godine razmotrila Informaciju o povećanju minimalne zarade i donijela Zaključak kojim se iznosi stav Vlade o povećanju minimalne zarade za 15%, odnosno sa sadašnjih 193€ na 220,00€ uz smanjenje poreskog opterećenja rada za 2%.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je saglasno sa dostavljenim tekstrom Odluke o utvrđivanju minimalne zarade.

S poštovanjem,

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
NAZIV PROPISA	Prijedlog Odluke o utvrđivanju minimalne zarade
1. Definiranje problema <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	

Osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u odredbi člana 80 Zakona o radu („Službeni list CG”, br. 49/08, 59/11, 66/12, 31/14 i 4/18), kojom je utvrđeno da minimalna zarada ne može biti niža od 30% prosječne zarade u Crnoj Gori u prethodnom polugodištu, prema zvaničnom podatku koji utvrđuje organ uprave nadležan za poslove statistike, kao i da iznos minimalne zarade utvrđuje Vlada Crne Gore, na polugodišnjem nivou.

Iznos minimalne zarade je posljednji put utvrđen Odlukom o utvrđivanju minimalne zarade („Službeni list Crne Gore”, broj 18/13) u iznosu od 193,00 eura.

Na sedmoj redovnoj sjednici predsjedništva Socijalnog savjeta, održanoj 18.01.2017. godine Unija slobodnih sindikata Crne Gore je pokrenula inicijativu za povećanje minimalne zarade koju je podržao Savez sindikata Crne Gore.

Unija poslodavaca Crne Gore je izrazila spremnost da prihvati pregovore za povećanje minimalne zarade uz uslov da se u tom kontekstu uporedo razmatra i njihova inicijativa za izmjenu metodologije obračuna obaveza po osnovu zarada, odnosno smanjenja troškova po osnovu pripadajućih poreza i doprinosa.

Shodno tome, socijalni partneri su pristupili izradi Analize efekata povećanja minimalne zarade, smanjenja troškova zarade (sa i bez uvođenja neoporezivog diejla zarade).

Nakon što su sprovedeni pregovori i Ministarstvo finansija upoznato sa predmetnom Analizom, polazeći od činjenice da su ispunjeni zahtjevi socijalnih partnera, Socijalni savjet Crne Gore je konsenzusom predložio Vladi Crne Gore da utvrdi minimalnu zaradu u iznosu od 222 eura, uz smanjenje doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca za 2 procenta poena.

Kako je na sjednici Socijalnog savjeta Crne Gore, koja je održana 17. maja 2019. godine utvrđeno da minimalna zarada iznosi 222,00 eura, to su se stekli uslovi da Vlada Crne Gore donese Odluku o utvrđivanju minimalne zarade u iznosu kako je predloženo od strane Socijalnog savjeta Crne Gore.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj donošenja ove Odluke jeste unaprijeđenje standarda zaposlenih sa minimalnom

zaradom, a da se istovremeno ne uspori rast zaposlenosti i konkurentnosti privrede, kao i da se postigne neutralan efekat na budžet kako bi se obezbijedilo ostvarenje prihoda projektovanih u procesu fiskalne konsolidacije.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Vlada Crne Gore, donošenjem Odluke o utvrđivanju minimalne zarade, utvrđuje minimalnu zaradu u neto iznosu od 222 eura, za standardni radni učinak i puno radno vrijeme, odnosno vrijeme koje se izjednačava sa punim radnim vremenom u skladu sa Zakonom o radu, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Vlada Crne Gore će na prijedlog Socijalnog savjeta, pristupiti hitnim izmjenama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (član 17), kako bi odluka o iznosu minimalne zarade i izmijene Zakona o doprinosima za socijalno osiguranje kojim se smanjuje stopa doprisona za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca sa 4,3% na 2,3% istovremeno stupile na snagu, tj. kako bi se primjenjivale od istog datuma.

Najava ukidanja „kriznog“ poreza, odnosno ukidanje više stope poreza na dohodak na lična primanja iznad prosječne zarade od 01.01.2020. godine, uz prethodno navedeno, će doprinijeti do rasta zarada i podsticaja za nova zapošljavanja.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Prijedlogom Odluke o utvrđivanju minimalne zarade, iznos minimalne zarade se povećava na 222 eura. Istovremeno će se smanjiti poresko opterećenje rada kroz smanjenje stope doprisona za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca za 2 procenta poena.

Shodno tome, prema procjeni Analize uticaja promjene poreskog opterećenja rada i minimalne zarade na ekonomski ambijent, prihodi iz Budžeta za 2020. godinu biće niži za 16,2 miliona eura kao rezultat smanjenja poreskog opterećenja rada. Nadalje, budžetski rashod će se smanjiti u iznosu od 5,9 miliona eura kao rezultat smanjenja fonda bruto zarada zaposlenih čije se zarade finansiraju iz Budžeta.

Ovim povećanjem će se povećati prosječna bruto zarada za oko 6 eura, dok će se neto zarada povećati za oko 4 eura.

Ukupan efekat smanjenja poreskog opterećenja rada i povećanja minimalne zarade, za privredu je pozitivan i iznosi oko 6 miliona eura na nivou bruto 1, dok na nivou bruto 2 on iznosi oko 4,5 miliona eura.

Uticaj rasta minimalne zarade je manji za veća preduzeća, od mikro i malih preduzeća, jer su upravo mikro i mala preduzeća tā koja najviše zapošljavaju lica sa minimalnom zaradom.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjedjenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjedjenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistekti finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Povecanje minimalne zarade na 222,00, uz istovremeno smanjenje doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca za 2 procenta poena, učešće minimalne zarade u prosječnoj zaradi u Crnoj Gori bilo bi povecano na 43% (u odnosu na trenutno učešće od 38%). Realizacijom ove Odluke, u izvjesnoj mjeri, povećava se jaz u poreskom opterećenju rada, između, sa jedne strane mikro i malih preduzeća koja pretežno isplaćuju minimalne zarade (zbog povećanja njihovog godišnjeg troška za oko 13,7 mil.€) i ostalih preduzeća (srednjih i velikih), koja bi ostvarila benefite, smanjenjem stope doprinosa, čime bi se smanjio njihov trošak po osnovu ukupnog poreskog opterećenja rada.

Navedeno je moguće dodatno kompenzovati drugim mjerama ekonomске politike, koje uključuju dodatne podsticaje koji bi nadomjestili troškove mikro i malih preduzeća po ovom osnovu, kako bi se lakše prilagodili mogućim promjenama. Time se poboljšava socijalni položaj zaposlenih koji primaju minimalnu zaradu jer se povećava njihov raspoloživi dohodak.

Istovremeno se očekuje da navedeni rast minimalne zarade za 15% tj. na 222 eura, neće uticati na značajniju promjenu na tržištu rada Crne Gore, u smislu prebacivanja dijela zaposlenih iz mikro-preduzeća (koja zapošljavaju najviše lica sa minimalnom zaradom) u neformalni sektor.

Imajući u vidu sve navedeno, povećanja minimalne zarade na 222 eura, uz istovremeno smanjenje doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca za 2 procenta poena u 2019. godini, smatra se opravdanim i primjena Odluke počinje od 1. jula 2019. godine.

Neto efekat povećanja minimalne zarade, za privredu, naročito za srednja i velika preduzeća u kojima radi najveći broj zaposlenih, je pozitivan, a posebno je pozitivan na zaposlene sa minimalnom zaradom.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvacioci odnosno nijesu prihvacioci. Obrazložiti.

Radni tim Vlade Crne Gore, imenovan od strane potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, koji su činili predstavnici Ministarstva finansija, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Poreske uprave, Monstata i Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja, radio je na Analizu uticaja mogućeg povećanja minimalne zarade, uz istovremeno smanjenje poreskog opterećenja troškova rada, na ekonomski ambijent.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjeru biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Vlada Crne Gore, donošenjem Odluke o utvrđivanju minimalne zarade, utvrđuje minimalnu zaradu u neto iznosu od 222 eura, za standardni radni učinak i puno radno vrijeme, odnosno vrijeme koje se izjednačava sa punim radnim vremenom u skladu sa Zakonom o radu, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Vlada Crne Gore će na prijedlog Socijalnog savjeta, pristupiti hitnim izmjenama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (član 17), kako bi odluka o iznosu minimalne zarade i izmjene Zakona o doprinosima za socijalno osiguranje kojim se smanjuje stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca sa 4,3% na 2,3% istovremeno stupile na snagu, tj. kako bi se primjenjivale od istog datuma.

Najava ukidanja „kriznog“ poreza, odnosno ukidanje više stope poreza na dohodak na lična primanja iznad prosječne zarade od 01.01.2020. godine, uz prethodno navedeno, će doprinijeti do rasta zarada i podsticaja za nova zapošljavanja.

Datum i mjesto

20.05.2019 godine
Podgorica

